

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری
مرجع تصویب: هیات عمومی دیوان عدالت اداری
شماره ویژه نامه: ۹۵۵

دوشنبه، ۱ خرداد ۱۳۹۶

سال هفتاد و سه شماره ۲۹۰۲۱

رای شماره ۲۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال مصوبه شماره ۴۸۲۳۱/۴۳۷۸۶۰/۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد مبنی بر الزام مؤسسه مذکور به دریافت کارمزد خدمات براساس ارزش فوب کالا

شماره ۹۴/۲۵۰/هـ

٤/٢/١٣٩٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جناب آقای جاسمی

مدیرعامل، محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

باسلام

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۳۴ مورخ ۱۵/۱/۱۳۹۶ با موضوع: «ابطال مصوبه شماره ۴۸۳۳۱/۴۸۷۸۶۰-۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد مبنی بر الزام مؤسسه مذکور به دریافت کارمزد خدمات براساس ارزش فوب کالا» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و سرپرست هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه : ۱۵/۱/۱۳۹۶ شماره دادنامه: ۲۴ کلاس پرونده : ۹۴/۳۵۰

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي : سازمان بازرسي کل کشور

موضوع شکایت و خواسته : ابطال مصوبه شماره ۴۸۳۲۱/۲۳۷۸۶۰- ۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد

گردش کار : معاون حقوقی و نظارت همگانی سازمان بازرسی کل کشور به موجب شکایتنامه شماره ۲۴۳۹۳۰ - ۲۰/۱۲/۱۳۹۳ ابطال مصوبه شماره ۴۸۳۲۱/۴۸۳۷۸۶ - ۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که: « سازمان بازرسی کل کشور حسب نامه شماره ۴۸۳۹۹ - ۲۰/۳/۱۳۹۲ درخواست ابطال قسمت اول بند ۴ مصوبه نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۲/۲/۱۳۸۰ شورای عالی استاندارد و مصوبه جلسه مورخ ۲۰/۳/۱۳۸۸ شورای عالی استاندارد، موضوع مصوبه شماره ۱۱۴۶۴۰/۴۰۸۶۴ - ۷/۶/۱۳۸۸ رئیس‌جمهور و مصوبه جلسه مورخ ۲/۸/۱۳۸۸ شورای عالی استاندارد، موضوع مصوبه شماره ۳۱۳۲۸۲/۴۳۳۵۰ - ۲۹/۱۰/۱۳۸۸ معاون اول رئیس‌جمهور به دلیل مغایرت با ماده ۱۶ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران را نموده است.

آن دیوان طی دادنامه شماره ۵۲۳/۱۳۹۲/۸/۸ مقرر نموده است: «... نظر به اینکه معاون امور حقوقی دولت به موجب لایحه شماره ۱۹۹۰/۱۳۹۱/۴/۶ اعلام کرده است که مصوبات مورد شکایت به موجب مصوبات جلسه مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۸ شورای عالی استاندارد، موضوع مصوبه شماره ۴۸۲۳۱/۴۸۲۷۸۶۰/۲/۱۲/۱۳۹۱ معاون اول رئیس جمهور ملغی گردیده است، بنابراین به لحاظ انتفاء موضوع شکایت موجهی جهت رسیدگی به خواسته شاکی وجود ندارد و به استناد ماده ۸۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲، قرار رد درخواست صادر و اعلام می‌شود، این قرار قطعی است.»

با مذاقه در مصوبه شماره ۴۸۳۳۱/۴۸۳۷۸۶-۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد مشخص می‌گردد هیچ گونه تغییر در مصوبات قبلی شورای مزبور ایجاد نشده و صرفاً این مصوبات در قالب تصویب‌نامه مذکور تجميع شده است.

بنا به مراتب مصوبه شماره ۴۸۳۳۱/۳۳۷۸۶۰- ۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد و به تبع آن:

۱- بند (۴) پیوست شماره (۲)، مصوبه نود و هفتمین اجلاس شورای عالی استاندارد ۱۳۸۰/۲/۱۲.

۲. مصوبه شماره ۴۰/۸۴۶ - ۱۱۴۶۴۰/۷/۶/۱۳۸۸ شورای عالی استاندارد مبنی بر تصویب کارمزد خدماتی واردات مواد اولیه واحدهای تولیدی دارای نشان استاندارد به میزان چهار درصد ارزش فیم کالا.

۲. مصوبه شماره ۴۳۵۰/۴۳۸۲ - ۱۳۸۸/۲۹۱ شورای عالی استاندارد مبنی بر تصویب کارمزد خدماتی به میزان ۷/۰ درصد ارزش فوب محموله برای محموله‌های وارداتی، که دارای گواهی، بازرسی، در مبدأ می‌باشند. معاف با قانون تشخیص می‌گردد.

خواهشمند است دستور فرمایید در اجرای تبصره (۲) ماده (۲) قانون تشکیل این سازمان موضوع در هیأت عمومی آن دیوان مطرح و به طور فوق‌العاده و خارج از نوبت مورد رسیدگی قرار گیرد.»

در پاسخ به اخطار رفع نقصی که از طرف دفتر هیات عمومی دیوان عدالت اداری برای شکای ارسال شده بود، به موجب لایحه شماره ۲۱۸۲۰۸ - ۶/۱۱/۱۳۹۴، پاسخ داده است که:

« مدیر کا، محترم هیأت عمومی، دیوان عدالت اداری

سلام علیکم

احتراماً، عطف به اخطار رفع نقص شماره ۹۴۰۹۹۸۰۹۰۰۰۰۱۱۴/۱۰/۱۳۹۴ که در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹ به دبیرخانه این سازمان ابلاغ گردیده است، بدامون مکاتبات قانونی، چند فقه از مصوبات شورای عالی، استناد دارد به آگاهی می رساند:

۱. بر اساس ماده (۱۶) قانون «اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و اصلاحیه‌های بعدی آن» مصوب ۲/۱۲/۱۳۷۲ تصحیح دارد:

تصویب نامه شورای عالی استاندارد در خصوص تعیین کارمزد خدمات برای کلیه اقلام وارداتی مشمول استاندارد اجباری

سازمان ملی استاندارد ایران

شورای عالی استاندارد در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۸ کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست بنا به پیشنهاد شماره ۶۰/۲۰۵۲۲۳ مورخ ۱۳۹۱/۸/۹ وزارت صنعت، معدن و تجارت و پیشنهادهای شماره ۶۹۸۶۲ مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۲ و شماره ۱۵۲۸۶ مورخ ۱۳۹۱/۲/۳۱ سازمان ملی استاندارد ایران و به استناد بند (۶) ماده (۲۰) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱ تصویب نمود:

۱- کارمزد خدمات برای کلیه اقلام وارداتی مشمول استاندارد اجباری، به میزان هشت در هزار ارزش فوب کالا تعیین می شود.

تبصره ۱- کارمزد خدمات واردات مواد اولیه واحدهایی که مستقیماً اقدام به واردات مواد اولیه در حد نیاز تولیدات خود می کنند، مشروط بر استاندارد بودن محصول تولیدی آنها، به میزان چهار در هزار ارزش فوب کالا تعیین می شود.

تبصره ۲- کارمزد خدمات در مواردی که ترخیص کالای وارداتی بر اساس گواهی بازرسی (COI) معتبر صادره از سوی مؤسسات و شرکت های بازرسی دارای مجوز از سازمان ملی استاندارد ایران انجام شود، به میزان هفت در هزار ارزش فوب کالا تعیین می شود.

تبصره ۳- مبنای محاسبه کارمزد موضوع این بند برای کلیه اقلام وارداتی با ارز مرجع به میزان چهاردر هزار ارزش فوب کالا تعیین میشود.

تبصره ۴- مبنای محاسبه کارمزد خدمات کالاهای اساسی وارداتی شامل گندم خوراک انسان، روغن خام، شکر خام، برنج ذرت و کنجاله سویا که با ارز مرجع وارد کشور می شوند، تا پایان سال ۱۳۹۲ به میزان یک در هزار ارزش فوب کالا تعیین می شود.

۲- به منظور تشویق واحدهای تولیدی به رعایت استاندارد و به کارگیری علامت استاندارد ملی، واحدهای مذکور در زمان اخذ پروانه کاربرد علامت استاندارد و یا تمدید آن مبلغ یک میلیون ریال به جای کارمزد خدمات واحدهای مشمول استاندارد اجباری پرداخت می نمایند.

تبصره- تولیدات گیاهی کشاورزی که استاندارد آنها اجباری نیست، تا ابتدای سال (۱۴۰۰) از پرداخت (۸۰٪) هزینه صدور پروانه کاربرد علامت استاندارد معاف می باشند.

۳- در اجرای قانون ارتقاء کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی داخلی - مصوب ۱۳۸۹ - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است ضمن تسریع در روند تدوین استانداردهای کالاهای صنعتی، برنامه اجرایی استاندارد سازی تولیدات صنعتی داخلی را جهت بررسی و تصویب به شورای عالی استاندارد ارایه نماید.

۴- به منظور حمایت از تولید ملی، کلیه کالاهای صنعتی تولید داخل که تا پایان سال ۱۳۹۳ موفق به دریافت پروانه کاربرد علامت استاندارد شوند از پرداخت کارمزد خدمات به میزان شش در هزار فروش معاف می باشند.

۵- با ابلاغ این مصوبه، بند (۴) پیوست (۲) مصوبه نود و هفتمین اجلاس شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۵، بند (۶) مصوبه یکصد و پنجمین اجلاس شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۴، جزء (۱) بند (ج) پیوست بند (۱۲) مصوبه یکصد و دومین اجلاس شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۸۱/۳/۵ و مصوبات شماره ۴۰۸۴۶/۱۱۴۶۴۰ مورخ ۱۳۸۸/۶/۷ و شماره ۴۳۳۵۰/۲۱۳۲۸۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۹ شورای عالی استاندارد و سایر مقررات مغایر با این مصوبه لغو می گردند.

«مؤسسه مجاز است در ازاء خدماتی که انجام می‌دهد بر حسب طبقه‌بندی خدمات و به موجب تعرفه‌ای که رأساً تعیین و به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد کارمزد متناسب دریافت نماید.»

مضافاً در بند ۶ ماده ۲۰ همین قانون یکی از وظایف شورای عالی استاندارد «تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات سالیانه و خدمات آزمایشگاه تحقیقاتی و آموزشی و سایر تعرفه‌های مورد نیاز مؤسسه همراه با برنامه زمانی اعلام نتایج» ذکر گردیده است، که با توجه به مصوبات مذکور در شورای عالی استاندارد، کارمزدهای خدماتی مختلفی توسط مؤسسه استاندارد دریافت می‌شود، که برخی از موارد به قرار زیر است:

واحدهای تولیدی دارای نشان استاندارد سالانه یک میلیون ریال به ازاء هر پروانه نشان استاندارد می‌پردازند. واردکنندگان کالاهای مشمول مقررات استاندارد با توجه به نوع کالا یکی از تعرفه‌های ۸/۰ درصد ارزش فوب محموله، ۷/۰ درصد ارزش فوب محموله، ۴/۰ درصد ارزش فوب محموله و ۱/۰ درصد ارزش فوب محموله را می‌پردازند.

۲. همچنین با توجه به ماده ۱۶ قانون مذکور که مؤسسه را صرفاً مجاز می‌داند تا در ازای خدماتی که انجام می‌دهد بر حسب طبقه‌بندی خدمات تعرفه دریافت نماید.

توضیح آن که بر اساس مصوبات شورای عالی استاندارد در طی سالهای گذشته، واحدهای تولیدی مشمول استاندارد اجباری موظف بودند تا درصدی از سرمایه و یا فروش خود را به عنوان کارمزد خدماتی به مؤسسه استاندارد بپردازند.

۳. با توجه به اینکه مقنن دریافت تعرفه از اشخاص را تنها در ازای خدمات ارائه شده و بر حسب طبقه‌بندی خدمات مجاز دانسته است، لذا وضع تعرفه بر اساس ارزش محموله، ارتباطی با نظر قانونگذار نداشته است.

بنا به مراتب با بررسی مفاد مصوبه‌های مورد اشاره ملاحظه می‌شود که هیچ گونه تغییری در مصوبات قبلی شورای مزبور ایجاد نشده و فقط این مصوبات در قالب تصویب‌نامه یاد شده تجمیع گردیده است لذا مصوبه اخیرالذکر نیز مغایر با ماده (۱۶) قانون مزبور محسوب می‌گردد.»

متن مصوبه مورد اعتراض به قرار زیر است:

« شورای عالی استاندارد در جلسه مورخ ۲۸/۸/۱۳۹۱ کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست بنا به پیشنهاد شماره ۲۱/۲/۱۳۹۱ - ۶۰/۲۰۵۲۲۳ - ۹/۸/۱۳۹۱ وزارت صنعت، معدن و تجارت و پیشنهادهای شماره ۶۹۸۶۲ - ۱۲/۹/۱۳۹۰ و شماره ۱۵۲۸۶ - ۲۱/۲/۱۳۹۱ سازمان ملی استاندارد ایران و به استناد بند (۶) ماده (۲۰) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱ تصویب نمود:

۱- کارمزد خدمات برای کلیه اقلام وارداتی مشمول استاندارد اجباری، به میزان هشت در هزار ارزش فوب کالا تعیین می‌شود. تبصره ۱- کارمزد خدمات واردات مواد اولیه واحدهایی که مستقیماً اقدام به واردات مواد اولیه در حد نیاز تولیدات خود می‌کنند، مشروط بر استاندارد بودن محصول تولیدی آنها، به میزان چهار در هزار ارزش فوب کالا تعیین می‌شود.

تبصره ۲- کارمزد خدمات در مواردی که ترخیص کالای وارداتی بر اساس گواهی بازرسی (COI) معتبر صادره از سوی مؤسسات و شرکتهای بازرسی دارای مجوز از سازمان ملی استاندارد ایران انجام شود، به میزان هفت در هزار ارزش فوب کالا تعیین می‌شود.

تبصره ۳- مبنای محاسبه کارمزد موضوع این بند برای کلیه اقلام وارداتی با ارز مرجع به میزان چهار در هزار ارزش فوب کالا تعیین می‌شود.

تبصره ۴- مبنای محاسبه کارمزد خدمات کالاهای اساسی وارداتی شامل گندم خوراک انسان، روغن خام، شکر خام، برنج، ذرت و کنجاله سویا که با ارز مرجع وارد کشور می‌شوند، تا پایان سال ۱۳۹۲ به میزان یک در هزار ارزش فوب کالا تعیین می‌شود. « علی‌رغم ارسال نسخه ثانی شکایت و ضمایم آن برای طرف شکایت تا زمان رسیدگی به پرونده در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری هیچ پاسخی از طرف شکایت واصل نشده است اما معاون امور حقوقی دولت به موجب لایحه شماره ۳۳۵۰۵/۲۶۶۶۲ - ۱۵/۵/۱۳۹۴ در پاسخ به شکایت مذکور توضیح داده است که :

« در خصوص دادخواست موضوع پرونده ۹۴/۲۵۰ مربوط به تقاضای ابطال بند «۴» مصوبه نود و هفتمین جلسه شورای عالی استاندارد مورخ ۱۲/۲/۱۳۸۰ و تصویب‌نامه‌های شماره ۱۱۴۶۴۰/۴۰۸۴۶ - ۷/۶/۱۳۸۸ و شماره ۲۱۳۲۸۲/۴۳۳۵۰ - ۲۹/۱۰/۱۳۸۸ (موضوع تعیین کارمزد خدماتی بر مبنای درصد ارزش فوب محموله‌های وارداتی) اعلام می‌دارد:

نظر به اینکه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قبلاً بر اساس دادخواست دیگری (موضوع پرونده شماره ۹۲/۲۶۰) نسبت به موضوع رسیدگی و طی دادنامه شماره ۵۲۳ - ۸/۸/۱۳۹۲ قرار رد دادخواست را صادر نموده است، لذا با استناد به ماده (۸۵) قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، اتخاذ تصمیم شایسته مورد تقاضا است. «

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۵/۱/۱۳۹۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

مطابق ماده ۱۶ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب سال ۱۳۷۱، مؤسسه مذکور مجاز است در ازای خدماتی که انجام می‌دهد بر حسب طبقه‌بندی خدمات و به موجب تعرفه‌ای که رأساً تعیین و به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد، کارمزد متناسب دریافت کند. نظر به اینکه به موجب بند ۱ تصویب‌نامه شماره ۴۸۲۲۱/۲۳۷۸۶۰ - ۲/۱۲/۱۳۹۱ شورای عالی استاندارد و تبصره‌های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ آن میزان کارمزد خدمات بر اساس ارزش فوب کالا تعیین شده است، بنابراین بند ۱ و تبصره‌های یاد شده از مصوبه مورد شکایت خلاف قانون تشخیص داده می‌شود و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدکاظم بهرامی